

Groepsrisicoverantwoording verplaatsing rechtbank Almelo

Aan: Elbert Jasper (gemeente Almelo)

Betreft: Verantwoording groepsrisico verplaatsing rechtbank Almelo

Datum: 24 januari 2022

Van: M. Groeneveld (adviseur externe veiligheid omgevingsdienst Twente)

Inleiding

De voorgenomen ontwikkeling betreft de verplaatsing van de rechtbank Almelo richting de Stationsstraat. De nieuwbouw komt op de plek naast het huidige pand aan de Egbert Gorterstraat. De ontwikkeling is externe veiligheid relevant omdat nabij het plangebied zich het spoortracé bevindt. Dit tracé valt onder het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Op basis van het huidige bestemmingsplan is op de nieuwe locatie een gerechtsgebouw toegestaan. M.b.t. het bestemmingsplan verandert uitsluitend de bouwhoogte binnen het gebied. De beoogde functie is reeds toegestaan.

In het kader van het Bevt dient echter wel het groepsrisico te worden verantwoord. Onderstaande verantwoording groepsrisico betreft de verantwoording in het kader van ruimtelijke ordening.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) kent geen vaste norm waaraan dient te worden voldaan, maar een oriënterende waarde welke dient te worden getoetst. Bij het vaststellen van bestemmingsplannen (en wijzigen/afwijken) dient elke (mogelijke) verandering van het groepsrisico verantwoord te worden (de verantwoordingsplicht groepsrisico). Deze verantwoordingsplicht geldt ook als het groepsrisico wijzigt maar wel onder de oriënterende waarde blijft.

Gemeentelijk beleidskader

Het landelijk beleid op het gebied van de externe veiligheid laat beleidsruimte open die ingevuld kan worden door gemeenten. De gemeente Almelo heeft invulling gegeven aan deze ruimte. De gemeente heeft haar beleid met betrekking tot externe veiligheid weergegeven in het beleidsdocument: 'Extern veiligheidsbeleid gemeente Almelo 2015-2018 (verlengt tot inwerkingtreding omgevingswet). Deze beleidsnota Externe Veiligheid geeft daarbij de kaders aan waarbinnen de gemeentelijke afweging op het gebied van externe veiligheid dient plaats te vinden. Dit beleidsdocument vormt het gemeentelijk kader voor het invullen voor de verantwoordingsplicht. Het plan is daarom ook getoetst aan het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo.

In bepaalde gevallen hanteert de gemeente Almelo een korte standaard groepsrisicoverantwoording. Zie hieronder:

Verantwoordingsplicht

Het groepsrisico (GR) kent geen vaste norm, maar een oriëntatie waarde waaraan wordt getoetst. Bij het vaststellen van bestemmingsplannen dient elke (mogelijke) verandering van het groepsrisico verantwoord te worden (de verantwoordingsplicht). Deze verantwoordingsplicht geldt ook als het groepsrisico wijzigt maar wel onder de oriëntatie waarde blijft.

Voor onderhavige situatie is gekeken naar de consequenties voor het groepsrisico.

- Gezien de (beperkte) wijziging die de ruimtelijke ontwikkeling met zich mee brengt in aantallen personen binnen het invloedsgebied van de risicobron en/of:
- het feit dat de ontwikkeling plaatsvindt buiten de 200 meter zone van het doorgaand spoor of de 100 letaliteit afstand van aardgasleidingen,

Is de Gemeente Almelo van mening dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen onevenredige risico's voor de omgeving met zich mee brengen.

Hierdoor kan worden volstaan met een beperkte invulling van de verantwoordingsplicht groepsrisico, waarbij aanvullend op bovenstaande informatie alleen ingegaan hoeft te worden op de punten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Bovenstaande verantwoording kan worden gebruikt voor onderhavige ontwikkeling gezien deze geen wijzigingen in aantallen personen binnen het invloedsgebied veroorzaakt. Naast bovenstaande dient nog wel te worden ingegaan op de punten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

De Veiligheidsregio Twente heeft in dit kader advies uitgebracht (kenmerk 2021-D33007, 22 december 2021).

De Veiligheidsregio adviseert:

- Borg dat de mechanische ventilatie in het gebouw handmatig en centraal afgeschakeld kan worden;
- Zorg dat de gebruiker bekend is met de externe veiligheidsrisico's en borg de mogelijke handelingsperspectieven in het organisatieplan, rekening houdend met de celfunctie;
- Borg dat de vluchtroutes vanuit de gebouwen van het spoortracé af leiden en het Gebouw bescherming biedt;
- Borg een goede doorstroming ter hoogte van de Egbert Gorterstraat / Stationsstraat Voor Hulpdienstvoertuigen;
- Borg de optimalisering van de primaire bluswatervoorziening aan de zijde van de Stationsstraat.

Geadviseerd wordt om deze punten over te nemen en te borgen.

Conclusie

Als gekeken wordt naar de wet- en regelgeving en het huidige externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo, is de conclusie dat de realisatie van het plan voldoet. Het groepsrisico is met het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo in ogenschouw nemende verantwoord mits de volgende maatregelen worden geborgd:

- Borg dat de mechanische ventilatie in het gebouw handmatig en centraal afgeschakeld kan worden;
- Zorg dat de gebruiker bekend is met de externe veiligheidsrisico's en borg de mogelijke handelingsperspectieven in het organisatieplan, rekening houdend met de celfunctie;
- Borg dat de vluchtroutes vanuit de gebouwen van het spoortracé af leiden en het gebouw bescherming biedt;
- Borg een goede doorstroming ter hoogte van de Egbert Gorterstraat / Stationsstraat voor hulpdienstvoertuigen;
- Borg de optimalisering van de primaire bluswatervoorziening aan de zijde van de Stationsstraat.

Het voldoen aan de wettelijke eisen en normen betekent niet dat er zich geen calamiteiten kunnen voordoen. Er blijft altijd een restrisico aanwezig waarbinnen incidenten plaats kunnen vinden.

Gelet op bovenstaande overwegingen en de geadviseerde toekomstige maatregelen en voorzieningen met betrekking tot de verantwoording van het groepsrisico, wordt geadviseerd onderhavige situatie acceptabel te achten.

Tot Slot

Indien in de toekomst middels vrijstelling of anderszins medewerking wordt verleend aan functiewijzigingen of een nadere uitwerking van het bestemmingsplan plaatsvindt, zal aan de geldende voorwaarden op het gebied van de regelgeving met betrekking tot externe veiligheid moeten worden voldaan en m.b.t. “een goede ruimtelijke ordening” een verantwoording van het groepsrisico dienen plaats te vinden.

Bij huidige ontwikkelingen rondom het spoor wordt momenteel uitgegaan van het basisnet spoor en de vervoersaantallen van gevaarlijke stoffen over het spoor die daarbij horen. Deze vervoersaantallen zullen in de toekomst wijzigen wat kan betekenen dat de gemeente Almelo mogelijk te maken gaat krijgen met een toename van gevaarlijk transport over het spoor. De toename van gevaarlijk transport in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen nabij het spoor is een belangrijk onderwerp m.b.t. veiligheid.

Een gemeente is geen bevoegd gezag over het spoor en heeft geen zeggenschap over het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor.

Daarentegen wel over ruimtelijke ontwikkelingen nabij het spoor.

Geadviseerd wordt om met de (mogelijke) toename van gevaarlijk transport over het spoor de ambities m.b.t. ruimtelijke ontwikkelingen in de spooromgeving opnieuw tegen het licht te houden.